

iza kako su oni glasovali za stabilizaciju franka, ne želi činiti nikakvih smetnja vladi. On prima na znanje obecanja vlade da dado zadovoljstvu svim republikanskim duhovima, pa će radi toga glasovati radikalnu stranku povjerenje vladi. To glasovanje ne znači da stranka odabrava vladi svaki njezin korak, niti da je sukladna sa onim strankama, koje podržava vladu Poincaréa.

Končno se jo prešlo na glasovanje o povjerenju vladi Poincaréa, pa je vlada dobila povjerenje parlamenta ogromnom većinom od 455 glasova protiv 126. Proti su glasovali svi socialisti i komunisti, a nekoj su se sustegnuli.

Trokičevi pristaše primijenili opet u stranki. — Centralna kontrolna komisija komunističke stranke je objavila zaključak, da se 40 Trokičevih pristaša, među njima Žinović i Kamenjević primije opet u komunističku stranku. Ovi su naime molići, da budu primljeni natrag u stranku, pričinili su da su radili proti konservativu proletarijata kad su slijedili Trokičevu politiku, da se kaju za svojo opozicione dajanje. Kao što se jednom državnom činovniku brojne godine njegovog službovanja, to se kod stranke, tako i kod komunističke računa, koliko je tko godina upisan u stranku. Prema godinama pripadnosti stranci računa se i zaslužnost. Radi toga je kontrolna komisija rješila, da svim ovim starim komunistima koji su sada opet primljeni u stranku imaju se računati godine pripadnosti stranci otkada su bili upisani, a vrijeme, kad su bili isključeni, smatra se, kao da su bili suspendirani.

Nova vlada i u Egiptu. — Premda je dosadašnji ministar predsjednik Zagulja paša imao povjerenje sa strane parlamenta, kralj Fuad je povjerio Mahmud paši, da sastavi novu vladu. Novi ministar predsjednik u pismu, koje je upravo kralju poslao, da je po njegovim slijedima, da je u te u potpunu nezavisnost Egipta i da će u tu vremena nastići, da učvrsti prijateljske veze sa Engleskom i drugim državama. Ovo je običajno pismo, koje salje svaki novi ministar predsjednik samu da pomiri dohvatne intransigentne nacionaliste, jer je poznato, da potpuno nezavisnost Egipta i najbolji odnosi sa Engleskom su dva pojma, koja ne idu najbolje skupa. S druge strane javlja, da je pad vlade Zagulja bio prouzročio još veće neprijateljstvo nacionalista proti Engleskoj, koji nisu okrivljuju radi sadašnjeg stanja.

Izbori za predsjednika u Sjevernoj Americi. — U prednjednjem samo broju napomenuti, da je republikanska stranka, koja ima najveće izgleda za dobije predsjednika Sjeverne Amerike izabrala svojim kandidatom sadašnjeg ministra trgovine Herberta Clarka Fonda. Najveći suprotstavnik republikanskoj stranci je demokrat. Na demokratskoj skupštini je izabran za kandidata za predsjednika Udrženjaka Države Sjeverne Amerike guverner države New York, Alfred Smith. Nacionalna demokratska skupština je odobrila program s kojim ide u borbu za predsjedstvo Sjeverne Amerike. Program garantira, da će biti razumno popravljen zakon o zabrani alkoholnih pića i da će sproveсти zakon na korist poljodjelstva. Program napada republikansku stranku radi njenog djelejanja u pogledu poljodjelstva i radi vanjske politike, a osobito sto se tice država Južne Amerike.

Bela Kun osudjen. — Bivši predsjednik madžarskog komunističkog vlada (predsjednik narodnih komesara) Bela Kun je od suda u Beču osudjen na tri mjeseca za tvorvu i na izgost u države radi njene nezakonitog djelejanja u Beču i neprim-

javljenog boravka. Koncem jula biti će otpušten iz затvora i protežen u Rusiju.

Arestacija u Budimpešti. — Policija u Budimpešti je u noći prošle sedmice aretirala dvadeset komunista, koji su optuženi da su organizirali komunističku urotu, a koja bi bila u vezi sa Bolom Komunom. Mađarska policija je pronašla, da Boja Kun prima svakog dana na desetku pisama iz Budimpešte, pa je tako u dnevnoj vozi sa budimpeštanskim komunistima. Nekoji od tih pisama je da policija sekvestrirala, pa je iz njih doznačila za komplott, koji se organizira, ali o njemu je da je dozvolila oduzeta.

Napomena za postioničare. — Upozorenje sa svim vlasnicima i upraviteljima javnih lokala (kavarna, barova, slastičarna, gostionica i krčma) svih kategorija da na vratima i na vidnom mjestu u lokalima mora biti izvješća lista cijene pića, koje se obično troši u lokalima. Vlasnici se moraju strogo držati označenih cijena. Pokrajinska federacija ima pravo i dužnost da nadzire ispunjenje gornjih odredaba, pa ako vidi kakav propust prijaviti će nadležnim vlastima, a dotičnika brisati iz članstva federacije. Prije vlastima su strane federacije imaju na postolje, da se prijavljeniku oduzme licencu i da izgubi kućnicu.

Kolanje novčanica od 5 i 10 lira. — Prvi put je bilo javljeno koncem prošlog mjeseca imali bi prestati kolati papirni novci od 5 i 10 lira. Međutim novom odredbom je rok produljen do 31. decembra ove godine. Dakle do konca ove godine, još vrijede te novčanice, a moći će biti promjenjene kod državnih blagajnica i poslije konca ove godine i do 30. juna 1929. Novčanice od 5 lira ne vrijede više i ne mogu se više ni premeniti. Državni blagajnici moraju da predaju sakupljene novčanice od 25 lira tesoreriji do 16. ovog mjeseca.

Kretanje stanovništva u Trstu. — Kako je bilo javljeno koncem prošlog mjeseca imali bi prestati kolati papirni novci od 5 i 10 lira. Međutim novom odredbom je rok produljen do 31. decembra ove godine. Dakle do konca ove godine, još vrijede te novčanice, a moći će biti promjenjene kod državnih blagajnica i poslije konca ove godine i do 30. juna 1929. Novčanice od 5 lira ne vrijede više i ne mogu se više ni premeniti. Državni blagajnici moraju da predaju sakupljene novčanice od 25 lira tesoreriji do 16. ovog mjeseca.

U čehoslovačkoj prijateljstvu komunista. — Prilikom debate, da li će se dozvoliti sa stanicu komunista i njihovim organizacijama, skoro sve novine, osim komunističkih, zauzimaju stanovište, da se vladi komunistima uporeće ne smije pogodjati već da mora uporno stajati na stanovništu, da su komunisti nezakonita organizacija. Osobito narodni demokrati i zemljoradnici zahtijevaju ostrič načinom, da se jednostavno raspuste komunističku državu.

Kako se općenito opaža u Čehoslovačkoj sve više guba terena krajnje stranke, to jest komunisti i nacionalisti, t. zv. čehoslovački fašisti.

Domaće novosti

Obnavljanje dozvole za trgovinu. — Obzirom na razna pitanja glede obnova dozvole za trgovinu i obrat ministarstvo narodnog gospodarstva upozorava da svoju otkrijuću od 30. aprila 1928. biti 642, gdje stoji, da oni koji imaju dozvole (licencu) ne treba za godinu 1928. da predlaže dokumente za obnovu dozvole. Osim u slučajevima kad će nadležne vlasti smatrati potrebnim da iz stižućih razloga učine reviziju trgovinskih i obitih dozvola, morat će trgovci sva- ke godine počevši od 1. januara 1929. da predlože općinskemu uredu svoj klijenti list (federalni penale), da može općina odmah ustanoviti, da li dočinili odgovara uslovima članak 10. i 90. zakona o javnoj sigurnosti i da li ti nije bio dva puta učestopice kažnjen radi prekršaja čl. 5 dekretnog zakona od 16. decembra 1926. br. 2174. Ovaj posljednji članak dekretnog zakona veli, da dozvola može biti oduzeta i uplaćena kažnica izgubljena, ako trgovac zlobno ne će da prodaje ili ako kvarči robu, ako je stotine prodaje po višoj cijeni, nego je označeno i ako je dva puta kažnjen radi prekršaja kažnjenog zakonika. Sto pak veli članak 10. i 90. zakona o javnoj sigurnosti to se vidi u knjižici, koju smo izdali pod naslovom „Zakon o javnoj sigurnosti i zaštiti države“, a koja se još

mornarima, gotov da nasrne na svakoga, koji bi samo pokušao da podje za Dorom. Forb se naprezao, da se opet digne na noge. U heč bijaše blijeđi kao krp, arždža je davaša, riječ mu je da trudom probala kroz grlo.

— Pobjedil ste! — rikao je skripcija zubima. Nosite vašu nagradu!

Uto mu pogled panče na Doru i Tompona, koji su medutim bili dobrano odmakli i već se nalazili na kraju „trga“.

— Zadržite one bijugence! — viknu. Tri su mornovi, niko neće smjeti da reče, da se Forb ne bori pošteno. One je izabrala, vas, odsudjujući, s vama ceone i da se vjenča, i to odmah, na ovom istom mjestu!

Barizon ga oštro pogleda.

— To mi nije na nicijim pameti. Gospodica Lavrence meni ne duguje ništa. Ja ne riješavam njeni riječi.

— Vi ne čete dakle? Pa dobro, uzet ću ja. Ili vi ili ja, neko od nas dvojeće treba da je urje. Primo nego li se rastavimo, tu će da se Izvrsi jedno vjenčanje.

Forbove lice bilo je puno modrića i ogrebnotina. Izražavao se je s trudom, njegove su riječi bile jasne i određene, a i držanje njegovih ljudi bilo je takovo, da se moglo na njima vidjeti, kako će oni sve gospodarstvo poduprići.

— Živo, prišapnu joj. Ne časite ni časa. I vi, Tompse, dodjite ovamo, odvedite svu Forbove strane.

— Žest, ova je naša borba po propisima! Kapetan je izjavio, da boce da se boji, kako to propisi zahtijevaju. Stoga je kličen: Živio časnik Barizon!

Ponosni su kao djeca: jedna sitnica može da ih takne i okreće. Svi listom odobrili Jošinu riječi.

— Borba bijaše upravo krasna — viknuo jedan glas. Žest, vikno: Živio časnik Barizon! Ova je posteno pobjedio, djevojka je njegovog!

U one nekoliko časna neodlučnosti, što su slijedili za posljednjeg udarca, Barizon nije izgubio glave. Ne pouzdajući se ništa u nestalan zanos onih ljudi, on se smjesta slijeplji krtići Dor.

— Živo, prišapnu joj. Ne časite ni časa. I vi, Tompse, dodjite ovamo, odvedite svu Forbove strane.

— Žest, ova je naša borba po propisima!

Ovaj zadatnik nije bio bez svake opasnosti. Dok se Barizon ispriječio pred

javljenog boravka. Koncem jula biti će otputen iz затvora i protežen u Rusiju od 1.20 lire.

Ako je dake kazneni list čist, odnosno nema gore spomenutih kazni, vidljiva je općinski ured obične dozvole, što je dokaz, da dozvole i dalje vrijede. Ako općina ne vidira dozvolu, to je znak, da je dozvola oduzeta.

Napomena za postioničare. — Upozorenje sa svim vlasnicima i upraviteljima javnih lokala (kavarna, barova, slastičarna, gostionica i krčma) svih kategorija da na vratima i na vidnom mjestu u lokalima mora biti izvješća lista cijene pića, koje se obično troši u lokalima. Vlasnici se moraju strogo držati označenih cijena. Pokrajinska federacija ima pravo i dužnost da nadzire ispunjenje gornjih odredaba, pa ako vidi kakav propust prijaviti će nadležnim vlastima, a dotičnika brisati iz članstva federacije. Prije vlastima su strane federacije imaju na postolje, da se prijavljeniku oduzme licencu i da izgubi kućnicu.

Dvije riječi obrane za moju knjigu „Kad se užge mlada krv“ — »Pučkome Prijatelju« ne ugadjala moja zbirka istarskih pripovijesti „Kad se užge mlada krv.“ Kritika je slobodna, pa i »Pučkome Prijatelju« slobodno je, da ima svoje mnenje. Ali od slobodne kritike do toga, da se nekoga objedinjuje s plagiјatstvom —daleki je put. U tom knjizi ulovio se je »Pučki Prijatelj« istovremeno mojim priča i prosti veli, da sam ih ukrao D'Annunziju. Moj Fratar Barnabi je za njega prosti prevod Fra Lanzerte. Citao sam D'Annunziju briču, istom time devet godina. Citao sam istom svjetlu i priču Paoieria i nekakve druge pripovijesti iz fratarskog života. Duševna borba frataru omiljena je tada mnogi i mnogi starici i novi. Barnabi je bio ukrak D'Annunziju. Moj Fratar Barnabi, dobar i sirokrudni Istranin i D'Annunziev Lucerta, vatreni južnjak sa očima divljega mačka, zaljubljen u Meno — dva su svijeta i dva različitipa.

Drugi je moj plagiјat, po sudu »Pučkog Prijatelja«, »Kad se užge mlada krv...« Tu sam plagirao D'Annunzijevo »Bestie«. Na ovu objedu ne odgovarao niti slovac. Upućujem svakoga, da pročita »Bestie« i moju »Kad se užge mlada krv«, a može to i u hrvatskom prijevodu »Djevičanska zemlja«. Zahvaljujući knjižnici br. 7. Naklada: Josip Sokol Zagreb 1912., pa neka stvari sud o tome plagiјatu.

Tko je god pročitao moju knjigu vidio je, da je život u mojim pripovijestima, ljudi, običaji, sve tipično naše, i stranske, sa svim manama i dobrimi stranama, a nijesu naši ljudi kriji, da se i u njima užge kadgod mlada krv. Drugi je moj plagiјat, po sudu »Pučkog Prijatelja«, »Kad se užge mlada krv...« Tu sam plagirao D'Annunzijevo »Bestie«. Na ovu objedu ne odgovarao niti slovac. Upućujem svakoga, da pročita »Bestie« i moju »Kad se užge mlada krv«, a može to i u hrvatskom prijevodu »Djevičanska zemlja«. Zahvaljujući knjižnici br. 7. Naklada: Josip Sokol Zagreb 1912., pa neka stvari sud o tome plagiјatu.

Tko je god pročitao moju knjigu vidio je, da je život u mojim pripovijestima, ljudi, običaji, sve tipično naše, i stranske, sa svim manama i dobrimi stranama, a nijesu naši ljudi kriji, da se i u njima užge kadgod mlada krv.

Napadaj »Pučkog Prijatelja«, na mene iz busine, velim u busine, jer pisac nije potpisao, neće me maknuti sa mene je staze. Ja ču pisati i datije o Istri, bolje i zapadnoj Istri, o mojem rodnom kraju, koji dobro poznam i nastojao ću, da prije život čim vjernje plagiјat, što mi neće biti teško, jer poznam dobro i ljubav i kruši. I time sam svršio. P. P. može i dalje tražiti plagiјate, ja mu više neću odgovarati, jer je moja savjet jeftina.

Ernest Radetić.

Citat je ljepe knjige
— »Kad se užge mlada krv« i druge istarske pripovijesti od Ernesta Radetića.

Cijena knjige lira 3.50 sa poštarnicom Naručuje se u upravi »Istarsko Riječ«.

i stano pred Doru. On se nije ni najmanjeno dobro nado od borbe, što ju je ovo zamenjalo sâm protiv sviju, ali je smatrao svojom dužnosti, da gospodaru Doru brani do kraja.

— Evo mo, tu vas čekam! — vikne izazvano.

Mornari stadošo da se bližaju sve malo malo. Već su se spremali, da će nastupiti na časniku, kad ih djevojka jedinim kretom rukice zadriži i reče:

— Pričekajte!

Nato se okrene k časniku pa će mu reći:

— Ako me želite, ja sam gotova da pođem za vas.

Rulja stane, i više no niko no mača.

Navala u noći. — Napadajući, kad su Barizon i Tompsoni stigli na »Floridu«, za njima, u nevelikom razmaku, išao i Tompson. Pomicali su pravcem, što ga je bio prije određen Barizon. Jos i njegova žena obećaše, da će ih male posljice dostići.

— Iši sa štetice. Katkada bi počao da počne riječi, brza, odmjerenja, pozivajući na opreku kojeg teži prigovor, i oni su zamisljeni nastavljali svoj puri probijajući se kroz tu trupino razlupanu ljudiju i preskakujući s jedne na drugu.

— U nekoj oglasi se Dora:

— Kapetan je Forb izjavio, da su njegovi ljudi zapošljeni našu lađu i odnijeli.

— Žest, ova je vjenčanje! — viknuo on. Nametnuo se otajno ozračje oko sebe. Najedno je bio u nekoj mreži rasploženja.

Dora, sva crvena, oči užuđenja, osjeća se kako je ostavljal na živu, što su joj tako dobro i valjano stajali kroz čitavu stranu dan. Sad je zapala u neku muku nemou, u nežreci klonulost.

Većera je malo razonodila. Trebalo je prugotoviti je, da prostri slij. i odnosno posao pridonjio je, da su barem odnijeli.

Istina, misao na sve ono, što im se je u razgovoru da kaže.

Posledje Jela Tompson se iznenadno dizao s stola i izdija, a da nije prozborio jedne riječi.

(Slijedi)

DOPISI

IZ RIJEKE.

Velika, polarna nesreća. - Dobre nadje. Hrvati na ledenuom Sjeveru. - Dobra volja najbolji hlijek. - One tri.

Mnogi ne nemalo začudio, kad doznao, da je od one šestorice unesrećenih prvi prenesen na suho — general Nobile. Ne značiće pravo stanje stvari, ti su se neučinili pitali: Kako to? Nobile se je uviđao dok sa sada pokazao u svemu kao pravoklasi zapovjednik i otkuda, najednom, da je baš on prvi ostavio svoje ljudje, a da nije, kao pravi kapetan broda, na mjestu nesreće postupljui? Sad je i ta zagonetka riješena. Kad se desila ona strahovita katastrofa, to će reći, kad se sa blagom otgajala ladjica, u kojoj je bio Nobile sa svojim osam drugova, general je bažen na led i tom zgodom nije samo ostao dobro teško ranjen, već mu se i živci žestoko potresli. Od tog potresa živaca, poremetile mu se donekle i njegovo duševne sile, i on nije više bio u stanju, da vodi svoje lude k spasu. Ali kako je njegova saradnja za spasavanje ostalih jedinika, prijevo potrebna, odredjeno je, da se njega prvo prebači na panohov "Città di Milano", gdje će imati potrebite njegi i zgoda, da ga se čitavoj onaj akciji što više korištiti.

Potpričaju se vijeti, da general nego dolazi k себi, da mu se vratio i tjelesno i duševne sile, tako da već nije daleko dan, kada će se iz njegova priticanja moći da sazna čitava istina o propasti "Italije" i raspršenju njene junačke vojske.

Nesto je već i do sada doprlo javnost, Sad se mi priliku zna da tragovi smrti motoriste Pommelle. U onaj čas, kad se opet digao u vis, on se svoje male ladjice na krmi bacio dole i na mjestu ostao navrat. Njegova se smrt nije prije javila, da se na napratis način ne uzbude njegovih učenicani.

Kad se balon uzdigao za svoj posljedni, smrtonosni ljet, oni sto su ostali na tijeru, mogli su zapaziti, kako se u neveličkoj daljnji najednaput dugo stup dima. Ja li se ono zapalilo cijeli zrakoplov ili samo kokođi? Ako je balon izgorio, Što se dogodilo s ono šest ljudi na njemu? Što je strašno pitanje teško je još danas naći odgovor.

A to je s onom trojicom, što su 30. maja otisli, da svijetu nave mračnu svoju i njihovu dragu? Hrvati su nušto ponijeli, sa sobom, ali ni jedne puške i nikakva oružja. I za njih su mnogi u velikoj brzi.

Orij junački, svjetski pilot, što je na svom aeroplantu prenio bolesnog Nobila, morao je, zbog nekog kvara u svom aeroplantu prigolom drugog ljeta, da ostane s onom petoricom Nobilevog grupe. Ona nade, da će on svoj aparat da popravi, pa da se vrati s još kojim brodom. U prvom redu s onim, što je najopasnije ranjen. Ali što je s junačkim, divnim Nervežaninom, Anusdenom, koji je takodjer odletio, u pomoć nastraldali, a evo već se toliko vremena ne zna ništa ni o njemu ni o njegovim drugovima.

Spasavanje idu vrlo spor, jer su prilike neizrecivo teške. Unatoč tomu mi se svih nadamo, da će ono mnogo Nobilevog drugova vratiti kući živi i zdravi i da će ih svuda po zasluži dočekivati i slaviti.

Tako je bilo i onda, kad su se ono prije poseđeni i četiri godine vratili kući oni naši djeni Hrvati, koji su takodjer bili potkušani, s da brodom "Tegetofono" dosegli severni pol. I oni su prepali mnogo.

Dvije pune godine borili su se po onoj strahovitoj ledenoj putnosti. Dve erne zime i mjesecu latali po ledu, gladini, iznenadili u horbi protiv zla vremena, protiv biljnih medvedja i protiv raznih drugih nepogoda, dok ih nisu slučajno našli ruski ribari i spasi. Njihov povratak u domovinu bio je upravo triumfalni. Dobili su ljeplji odlikovanja i novaca, svuda su ih gostili, slavili i častili, to više, što su sve svrđali, da su zajedno s brodom nastraldali. Makedonjima bilo je četrnaest Hrvata, najviše iz Istre i kvarnerskih otoka. Iz Sušnjevic bio je tamo Josip Latićović, iz Lovrana Palmić, iz Vološkoga, Stučić i Ležić. Iz Rijeke bio je Marola, iz Bakra Stigljić, a iz Kraljevice Falešić. Iz Lošinja bili su na Polu: Većerina, Katarinić, Martinolić i Zaninović. Iz Cresa kapetan Lutinač i Lukićović iz Brata. Unatoč je jedan, neki strojar Kržić.

U čest naših junačkih istraživalaca, iz Primorja priredili su u Kraljevici svjetski banket, a isto su tako i u Opatiji počastili naše junake iz Lovrana i Vološkoga. Mnoge su lijepe nazdravice izrekle i slavu našim divnim mornarima, našto su oni odgovarali kratko, sa smijehom, kao da su došli s kakove male setnje. Baš kao pravi tunaci — Hrvati!

Preko mosta i još dalje po svom zemlji Jugoslaviji — sve je mirno. I Vidovdan jo protekao bez ikakvog upadice. Predsjednik srpske seljačke stranke, g. Stjepan Ređić, na putu je potputno ozdravljen.

Mnogi se pitaju: — Kako je taj blaženi čovjek mogao, da odoli onoj teškoj rani u trbuhi? Ja mislim, da je najviše tome pridonijela njegova dobra volja. On je uviđek pun sale, ali one zdrave sale, koja čini dobro i tijelu i duši. On se jo, kako vele, smršao fak i u času, kad su ga operirali. A to je dobro; mudri su ljudi oduvijek govorili, da je dobra volja najbolji hlijek, što ga svjeti pozna.

Reći će ikogod: e, ali nema to dobro volje, ni te sale, koja bi Stjepana Radića bila spasla, da mu je kojom nesrećom obalata probila crjevo.

Jest, ali tane nije moglo do crjeva zbog silnoga salia, što ga je Radić u trbuhi na kupio najviše svom dobrovoljnom voljom i svojim veselim temperamentom. Kad je kralj došao u bolnicu, da ga polohi, došao mu je Radić:

— Vidite, Veličanstvo, kako je moja godspadja Marzenka imala pravo, što moje ovako dobro pitala...

Francelje, komu sam ovo pročitao, poklino je glavom i rekao:

— Tihni je dan! Jelju lepu stari i dobro Marzenku, ka bi moj od sreca rada pitala, ma ca ne slobota, kada nimam s vîm! Uto je došao i Mîčelin, i mi smo sva trojica bili da jedan drugoga pipamo po trbuhi i najzadu smo došli do ove žalosne konstatiranje:

— Kad bi kakvom Punisi skočilo u gavdu, da i nam u trbu puca, dosta bi mi bilo, da metne u jednu dječiju pistoliću jedno zrno fažolu, pa da poglene; ode crjevo. Jest, Bogam! — takovi su eto ti naši današnji, rokavci trbušići! A negla? Da si u njih pucao iz kanuina, ne bi bio dosegnuo ni do pupka.

One tri:

— Juče se je neka starija gospodica sastala na Korzu s jednim svojim ne više mlađim prijateljem.

— A to ste vi, Jiji! Prosim vas lepo, znimate mi ovu kuriozitet: sto se vi već ozneli, ali pak morale jos da kuhate sam od i večeri, kako i do sada?

On njoj odgovori:

— Znate ca vam je gospa Veronika: ja sam se ozenal i moram jos da kuham i obed u vecoru kako i pre, a sva me je straha, da cu jos morat i zibat i s culicem manovrat.

One druga: Dva dečka hocu da se igraju vojske. Jedan kaže:

— Ja cu biti komandan.

Drugi odgovori: — I ja cu biti komandan.

Onaj prvi: — No može biti! Komandan može da bude jedan sam.

— E pa dobro, održati drugi, ja cu biti komandantova žena. Ona više zapovijeda.

Ona posljednja: — Zena mužu:

— I ti imas obrazu govoriti, da nisi pisan! A ja velim, da jest. I to hoću da ti i dokazam.

— Da vidimo — rečo muž.

Zena uze komad krede i povuče na podu jednu dugu, ravnu crtu.

— Ajde, da vidimo, hoćeš li moći da ih sve ravno po ovoj crti!

Muž se zagleda o pod, razmisli malo pa reče:

— E, ali po kojoj crti moram da idem?

— Ja vidim druge...

— I joj imas obrazu da kažeš, da nisi pisan, otrese se na nj žena i lipi ga metlom po glavi, tako da se mahom rastreljimo.

Rokac.

IZ JUSTIĆA.

Vatra uništila jedino veliko i lijepo djelo.

Prije rata g. Vinko Ivančić, stolar iz Jušnje, na Kastavštini, imao je jednu vrlo skromnu radniju. U vrijeme rata povukao se ga u vojsku. I ostao je do vremena zarobljenja u Rusiji. Kad se privratio kući, na mjestu je bio četvrti.

Alli Ivančić bio je odutjive čovjek jak je volje, spretan i valjan u poslu. Zamislio je jednu krasnu osnovu, i nije prošlo dugo vremena, tu je osnovu i izveo. Na tijekom istoču, uz cestu, što vodi u Jušnje, podignuo je veliku tvornicu namještaja. U toj tvornici za bojnih godina radnja je do sezdeset ljudi. U posljednja vrijeme, posto je posao nešto popustio, nalažilo je u toj tvornici zarode do trideset i više radnika.

Bilo je opravdano nade, da će posao novog oživjeti, kad li u ponedjeljak, 25. pr. m. buknu u tvornici g. Ivančić silan i ovim stranama nikad neviđen požar, koji je svu onu ljeptot u nekoliko časaka pretvorio u pepel i u puste razvaline. Vatrogascima, što su sa svih strana dojurili na mjesto nesreće, pošlo je za rukom, da spašavaju male dijete, dok je ostalo prepolo.

Ivančićeva tvornica bila je osigurana prilično dobro, ali njen vlasnik, vrijednistrasnjak i marljiv knasto jest, započet će svojim radom što prije, i nadamo se, da ne će proći dugo vremena i na mjestu će stvoriti nješto nisku nova tvornica, još lepšu i prostiranju, gdje će opet moći da nadje kruha, toliko naših obitelji iz okoline. U tomu će g. Ivančić podupirati u prvom redu njegovi ukučani, koji su svrđeni redom kao i on, vrijedni marljivi i stedljivi.

Da Bog da, pa se ova njegova i naša nuda što prije oživotvorila!

ranina i Jurina

F. Znaš, Jurio, da ljudi još vavek veća va čarolije.

Juri Mane se čini, da svaki dan sve je.

F. A ču bi to reć?

Juri: Vej si ga! Morda je prišlo vreme, da svet gre nazad mesto napred. A kako ti je to sada prisilo na pamet?

F. A niš — tako! Cera nas je bilo za stolom trinajst, i najednaput su se svipu pustili, da treba da se najdoje, jednog četvrtsteka, ali pak, neka je jedan ču — da, nas bude dvanaest.

Juri: Pak — kako ste se načinili?

Juri: Vej si ga! Morda je prišlo vreme, da se ovdje nazad mesto napred?

F. A ter moreš sam znat zač! Ča se ne govoriti i ne poveda, da kada je trinajst ljudi za stolom, da mora ono leđe jedan od njih peti stegnut?

Juri: Neki pak govore, da jedan od onih 13 umre već na onem istem mesece.

F. No to je još lutje. I tako smo i mi čera za stolom čakvali i od ovoga i od onoga, ma najviše nam je govor glave, hodoši: ki će od nas trinajst morat još ovo leto Bogu na račun.

Juri: To bi onputa bolje bilo da ste doma ostali.

F. A ter bi! Moram ti reć, da sam se moral siliti, ačko cu ča pojist. Niš mi se ni dal u zelen.

Juri: Ja — strah je vrug. Svi nježimo na ovu grdu življene, ma nijednemu se ne da pustit ga. Čital sam ovi dani da su jednoj divojice u Amerike storiči operacijom. Činil se, da su duhor, kada su ju parali, napravili nekakvu falingu, zač nositi, da je malo za tem storiču nova rana, i ona je morala početi na operaciju. Nego i ta opere-

raciju nema bila storena va rede, zač nojo se j' soper rana na zlo zela i ona f' moralu poč po treći put na operaciju.

F. Boj budis s nami, kako je pak osta- živa?

Juri: Cekaj — to nisu nego same tri operacije, ma njoj su ih storili pede- set i šest.

F. Koliko zlodjera?

Juri: Pedeset i šest, i sve na istem meste.

F. Ljudi Božji krstijani! A je pak osta- živa?

Juri: Ni. Umrla je neboga na zadnjem operacijom, a sigurno bi bila rado podniesla još pedeset i šest, samo da njoj je bilo ostanat život. Ovo sam ti povedao, da vidis, da i ja znam, kako se gre teško z ovoga sveta. Zato tij je verujem, da ti ona većera nije mogla tekrnati.

F. Boj budis s nami, iako je pak osta- živa?

Juri: Ni. Umrla je neboga na zadnjem operacijom, a sigurno bi bila rado podniesla još pedeset i šest, samo da njoj je bilo ostanat život. Ovo sam ti povedao, da vidis, da i ja znam, kako se gre teško z ovoga sveta. Zato tij je verujem, da ti ona većera nije mogla tekrnati.

F. Boj budis s nami, iako je pak osta- živa?

Juri: Ne budis trubast! Trinajst je kako i svaki drugi broj.

F. Ma ta baš? Ti dakle ne veruješ, da ja tu broj nesrećam i da nisu smrtri?

Juri: Ne, Nas je va staro vreme bilo vakev trinajst na kuće. Treiset punih let smo svili zajedno, obedovali i večeravali smo skupa i va sve one duge leta ni nijedan od nas umri.

F. Viš malo, to sam već bi malo manji i pozabil.

F. A koliko se puti najde po vaporeh i po oštarjima po trinajst ljudi za sto- lom — i nijednemu se niš ne dogodi?

A koliko puta ih je za stolom po de- set ale po četvraest, pak zvise va ne-

vere aie pak va kakovo dugo me- streće?

F. Je, ma ti češ i sâm znat, da ih je na zadnjoj Svetoj Večeri bilo tri na stolom, i da je malo za tem umri. Isus na križe, a Juda na smokve.

F. Je, ma je već pre puno stotin te, bilo pisano, da će se sve onako do- goditi. Ca nisu oliko proroki već na- pred rekli, da će Isus umri za nas? Sad vidis i sâm, da ga va tem nima broj trinajst mu baš ni mirvi.

F. To si mi jako lepo stumači, Jurin, samo da te još jednou stvar pitam: biš ti sel za stol, kade ih već dvanaest obedava ale večera?

Juri: Bim pobognji svaki dan, aibeg, da bi me ki otel pozvat!

F. Ava mane, da sam to prej znal!

Juri: Pak fa bi ti bilo bolje?

F. Ne bi mi bila ona večera onako presela.

IZ STINJANA.

Nepogodno vrijeme. Neuspješno ribarenje. Vodovod.

Dugo se nismo javljali našoj miloj Istarskoj Riječi. To ne znači da smo mi zaboravili na život i svijet. No novotarjan nema nikakvih pa se riječko i javljamo. Ipak onem se sada osvrnuli na naše prijike iza kako je bio objavljen zadnji dopis u toj našoj novini.

Prošla je tada i jesen i zima, a bogome sada i proljeće. Svako godišnje doba ima svoje obilježe, ali ovogodišnje proljeće nije ni malo odgovaralo duhu proljeća: uvijek hladno, kisovito, a sunce je samo ovdje vremje pokazalo svoju moć. Radi takvog vremena nije u polju urođilo najbolje. Vinogradari su pokazali vrlo lijepi, ali su slabo napredovali, pšenica nam je već dio povala od vjetra i pozutja od "paljji", kukuruz je slabik, a krušak i slab rastje jer je hladno, a kruškup je malogodje lijepo nikao. Dakle igradi na ljetinu nisu baš najbolji.

Kod nas je prije rata većina živjela od zarade u gradu, a kad se sada nema, osjećamo da je bijela veća. Prije se nismo baš ribarili, ali sâm se sada i na to dođi. Nu ribarenje nije kod nas razvijeno, jer nema potrebnog alata, a niti nadzemo dobro tanat. Najeve ribarenje je kod nas "svitlja" na sipe ili lovit rake, ali ove godine nije bilo ni tog lava, jer je vladalo sâklo vremje. Sad će početi loviti se vršina, all to nisu nikakvye ribarske spreme. Njihove bi bilo, da se između ribara sa kuke mreže za ribolov. Nu za to bi trebao nekakav kapital. Druga je nevolja da, ne smamo zgodnu mjestu za držanje ljetja. Prije se držali ljudje u uvali "majstor", ali su načele istjerali i postavili kao haridau jedan stari brod. Za vrijeme rata većina naše komunalne sume užela je vlasta, a time i more, tako da danas možemo reći, da ne smijemo ni nogu da stavimo u more, a da ne pitamo. Sada nam je ljetje stoje na bivšoj avijatičkoj stanicí "Puntište". Tijerai su nas i odatile, ali na našu molbu je lučko poglavarstvo (kapitanerija) dozvolio. No ovo mjesto nije baš najzgodnije za usidranje ljetja. Kad navali zadrudnik, ljudje su u pogibelji, ja ih bacim na kraj. Nu i ribarenje bi nam moglo barem nesto koristiti, aži bi bilo dobre volje, organizacija i stoge. Ipak, iako ne najbolje ribarenje dobro uspijeva, u Fažani, Premačurima, Medulinu i Ljžjanu. Tužimo se na sve, ali najveća krvida pada na našu norazboritost, jer bi se ipak nešto dočelo u gospodarskom pogledu na bojno naše. No treba misliti, kako se prije zaradjavalo i živilo. Treba živiti sadašnjim životom i učestvovati svojim životom, obratiti se moru i zemlji, mireći i plugu, ladju i voju, jedu arsenala i Valečunge više nema.

Najmanji (puč) nam je već tri mjeseca potovovan. Izvalidi su sisaljku i uzelj su na vodovod. Sreća da nam daju vodu na "Stinjanskim barakama", jer bismo inač morali i piti iz lokva. Govora da su narutili novu sisaljku, ali za stalno na znamo niti.

Pred nekoliko dana, pozvao nas je naš predstavnik na skupštini, gdje nam je javio, da je općina odlučila, da nam dostavi putem vodovoda vodu u selo, ako je obavećemo, da ćemo plaćati potrošak vode, dočim će za gradnju vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti na sebe pojavljujuću općinu, a polovicu "genio militare", jer ne prestanato popravljajuću sisaljku previsko kostu. Među ljudima je bio komež. Nekoju su bili, da se otmah prihvati, a drugi su bili proti. Končano je sva grijato, sva grijato, sva grijato.

F. Ne, Nekoju su bili, da se otmah prihvati, da se dočim vodovoda prevesti

